

زنگاوات او عواقب ئي

د زنگاوات قتل عام څو تاريخي عواقب لرلای سي او بنايي د افغان- امريکن اوسني تربنگلي روابط بنيادي بدل کړي. پر علاوه، بنايي د دواړو هېوادونو په تاريخ کي هغه مهمه پېښه وي چي د امريکايي ځواکونو دخروج پروسه يي لا چټکه کړې وي. ځکه د زنگاوات تراژيډي پداسي وخت وسوه چي څه موده پخوا د طالبانو پر جسدونو باندي د امريکايي عسکرو د ميټيازي کولو عکسونه، بل ځل په بگرام کي د قران مجيد د سوځولو مرگاني اعتراضونو، او دا پلا د کندهار غم لرلي کيسه پېښه سوه.

اول، بناغلي کرزي له کليو او بانډو څخه د خارجي عسکرو د وتلو غوښتنه وکړه. البته حقيقت دا دی چي په کليوالي سيمو کي د بهرنيو پوځيانو دروند حضور د عامه افغانانو او ناتو تر مينځ مدام ټکرونه ايجاد کړي دي. د ځايي خلکو او ناتو تر مينځ يي بد گوماني او سو تفاهم زيات کړی دی. يو ټکر همدا د پنجوايي د بي گناه خلکو قتل وو. مگر حقيقت دا هم دی که چيري په کليوالي سيمو کي بهرني عسکر نه وي، طالبان به هغه ځايونه ډېر ژر قبضه کړي. همدا اوس، په اکثر ولسواليو کي د کابل حکومت حاکم ندی، او نه هم يو داسي نظامي قدرت لري چي له طالبانو سره دي د مقابلي انگيزه، سراسري اتحاد، او يا جنگي توان ولري. مانا طالبان به ښه مېله وکړي.

دوهم، کرزي صاحب ويلي دي چي د امريکايي عسکرو د وتلو او انتقال نيټه دي د ۲۰۱۴ پر ځای د ۲۰۱۳ مينځ ته را لنډه سي. دا خبره په امريکايانو کي هم زيات مشتريان لري. په متحده ايالاتو او په گرده غرب کي، د عامه افکارو هره تازه سروې همدا ميلان ښيي.

درېيم، په قطر کي به د طالبانو او امريکايانو خبري گراني کړي. فعلا طالبانو د امريکايي ډپلوماتانو سره د خبرو د معلق کولو خبر ورکړی دی. هغوی وايي دا خبري يوازي د بنديانو د خلاصون لپاره وي، امريکايانو د « وعدې په خلاف» عمومي خبري په گډي کړي. طالبان بنايي پدي گومان وي چي امريکا او ناتو په کمزوري حالت کي دي او کېدای سي چي زيات امتيازات ځيني تر لاسه سي. واشنگټن او نور غربي هېوادونه د افغانستان په اړه د شديد داخلي مخالفت سره مخامخ دي، او د خبرو د بيا پيلولو لپاره به څه امتيازات هم مني. طالبانو دا مسله درکه کړې بويه.

څلرم، د عدالت د تايمينولو لپاره امريکا بايد د کندهار د قتل عام مسول عسکر يا عسکران ژر تر ژره محاکمه او سخت مجازات کړي. تحقيقات بايد شفاف او مستند وي. د قربانيانو کورنيو ته بايد په کافي اندازه مالي جبران ورکړه سي. بناغلی او باما ژمنه وکړه چي عدالت او انصاف به عملي کړي. هغه د زنگاوات قربانيان د خپلو بچيانو او عزيزانو سره مقايسه کړل. د متحده ايالاتو د ريس جمهور په شمول زياترو عالي رتبه امريکايي چارواکو عفوه غوښتنه، او خپل ژور تسليت او خواخوږي يي اعلان کړه. خو هيله ده چي د مجرم د محاکمي او مجازات موده لنډه او شفافه وي، ځکه داسي جنايت کار په هره ټولنه کي خطرناک او مرگانی وي. پای